

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **X. N. N.**, zast. JUDr. Matoušem Jírou, advokátem se sídlem 28. října 1001/3, Praha, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 6. 2020, č. j. 57 A 20/2019 – 71, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 1. 2019, č. j. MV-139141-4/SO-2018. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání stěžovatele a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 27. 9. 2018, č. j. OAM-12320-65/PP-2017, o zamítnutí žádosti stěžovatele o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 87e odst. 1 ve spojení s § 87d odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť je důvodné nebezpečí, že by stěžovatel mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek – a to z důvodu jeho odsouzení za spáchání dvou různých trestných činů.

[2] Současně s kasační stížností podal stěžovatel návrh na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že by v případě nepřiznání odkladného účinku byl nucen vycestovat z území České republiky, což by pro něj znamenalo opustit družku M. P. a jejich společné dítě – nezletilou dceru: N. X. J. O. Se jmenovanými osobami žije ve společné domácnosti. Dceři byla počátkem roku 2020 diagnostikována Graves-Basedowova nemoc, kvůli níž musela být i hospitalizována. V důsledku této nemoci má problémy se srdcem a jakákoliv fyzická či psychická zátěž je pro ni nebezpečná. Družce stěžovatele byl v roce 2020 v dutině ústní nalezen zhoubný nádor, kvůli němuž musela podstoupit operaci a rekonstrukci tváře a musí být pravidelně kontrolována. Uvedená tvrzení stěžovatel doložil lékařskými zprávami. Taktéž Nejvyššímu správnímu soudu předložil několik fotografií, které mají zřejmě doložit, že je stěžovatel se jmenovanými osobami v pravidelném kontaktu a je mezi nimi důvěrný vztah. V případě, že by stěžovatel musel vycestovat, družka a dcera by za ním vycestovat nemohly s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu obou žen a finanční situaci rodiny. Pobyt stěžovatele na území České republiky se též nedotkne práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem.

[4] Žalovaná ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti pouze obecně uvedla, že tento návrh nepodporuje a nesouhlasí s názorem stěžovatele, že by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a že přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[7] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[8] Stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku tvrdil, že výkon napadeného rozhodnutí by pro něj znamenal zásah do práva na soukromý a rodinný život, neboť by v blízké době musel opustit území České republiky. Tím by došlo k přetrhání vazeb v rodině. Jeho rodina by vzhledem k finanční situaci za ním nemohla vycestovat. Přestože se s rozhodnutím, kterým byla zamítnuta stěžovatelova žádost o povolení k přechodnému pobytu, nepojí povinnost opustit území České republiky a k setrvání mimo její území by mohl být stěžovatel bezprostředně donucen až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění, nemůže být tato skutečnost důvodem pro zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Jak již Nejvyšší správní soud mnohokrát uvedl (viz např. usnesení ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100, či ze dne 11. 3. 2019, č. j. 5 Azs 36/2019 - 25), „[j]en stěžejí lze totiž předpokládat, že stěžovatel má předejit případné zmiňované újme tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území České republiky a vystavovat se riziku, že mu bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu na území Evropské unie na určitou dobu“. Pokud by tedy stěžovatelově návrhu na přiznání odkladného účinku vyhověno nebylo a právní účinky napadeného rozhodnutí by do konce řízení o kasační stížnosti nebyly odloženy, existuje reálné nebezpečí, že by stěžovatel byl nucen před meritorním rozhodnutím Nejvyššího správního soudu opustit území České republiky.

[9] Újmu, která stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku podané kasační stížnosti hrozí, představuje zásah do práva na soukromý a rodinný život, neboť v České republice žije se svou družkou a nezletilou dcerou. V tomto ohledu Nejvyšší správní soud odkazuje nejen na tvrzení stěžovatele, ale také na podklady, které zdejšímu soudu předložil, a na obsah správního spisu. V tom je založena zpráva Vězeňské služby České republiky, Věznice Kynšperk nad Ohří, ze dne 14. 2. 2018, č. j. VS-22836-1/ČJ-2018/802732-PÍS, z níž je patrné, že byl stěžovatel ve výkonu trestu odnětí svobody od 24. 3. 2016 do 19. 11. 2017 devětkrát navštíven družkou a dcerou v rámci řádných návštěv, běžná korespondence od jeho družky byla častá, balíčky za tuto dobu obdržel celkem čtyři a se svou družkou velice intenzivně komunikoval prostřednictvím telefonických hovorů – za dobu výkonu trestu odnětí svobody jich proběhlo celkem 115. Ve správním spise je dále uložen úřední záznam Policie České republiky ze dne 21. 2. 2018,

pokračování

č. j. KRPP-18956-2/ČJ-2018-030026-P, z něhož vyplývá, že při pobytové kontrole byly na místě pobytu stěžovatele kromě něho zastíženy i jeho družka a dcera a že sousedé potvrdili, že stěžovatele i jmenované ženy na adrese potkávají. Ani Ministerstvem vnitra provedené výsledky stěžovatele a jeho družky nepřinesly žádné pochybnosti ohledně stěžovatelova života s družkou a dcerou a péče o dceru. Z uvedeného je zřejmé, že stěžovatel udržuje intenzivní vztahy se svou družkou i dcerou, a to navzdory tomu, že byl po dobu tří let ve vazební věznici a ve výkonu trestu odnětí svobody.

[10] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k poměrování újmy, která by mohla stěžovateli vzniknout nepřiznáním odkladného účinku, a újmy, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Zásah do práv stěžovatele by byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný, protože existuje reálné nebezpečí, že by musel opustit území České republiky, kde má svou rodinu, ještě předtím, než by Nejvyšší správní soud rozhodl o jeho kasační stížnosti. Vycestování z území České republiky by přitom znamenalo oddělení stěžovatele od jeho rodiny, popř. by musela vycestovat celá stěžovatelova rodina. V tomto kontextu musí Nejvyšší správní soud přitakat stěžovateli, že vycestování celé rodiny si lze jen těžko představit, a to nejen kvůli zdravotnímu stavu družky a dcery, ale taktéž kvůli finanční situaci rodiny – zde považuje zdejší soud za vhodné podotknout, že v řízení o žalobě byl stěžovatel právě pro nepříznivou ekonomickou situaci rodiny osvobozen od soudních poplatků usnesením krajského soudu ze dne 20. 3. 2019, č. j. 57 A 20/2019 – 45, a Nejvyšší správní soud ani v řízení o kasační stížnosti neshledal důvody, pro něž by mělo být osvobození od soudních poplatků odejmuto. Z řízení před správním orgánem, krajským soudem ani z jiných okolností nelze dovodit, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. Lze proto dojít k závěru, že by újma hrozící stěžovateli v důsledku nepřiznání odkladného účinku byla nepoměrně větší než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání.

[11] Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že je především na žalované, aby přednesla skutečnosti, na jejichž základě se domnívá, že je přiznání odkladného účinku v rozporu s veřejným zájmem. Jak ostatně již poznamenal zdejší soud v usnesení ze dne 21. 8. 2013, č. j. 6 As 81/2013 – 51: „*Žalovaný správní orgán jako orgán veřejné správy je v řízení o odkladném účinku povinen zajišťovat ochranu veřejného zájmu a práv třetích osob, proto je také (logicky) oprávněn tvrdit a prokázat, že újma vzniknuvší třetím osobám by byla větší než újma, která by výkonem rozhodnutí vznikla stěžovateli, popř. že přiznání odkladného účinku by bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*“ Vzhledem k tomu, že žalovaná neuvedla žádné konkrétní skutečnosti ve vztahu k nemožnosti přiznání odkladného účinku pro rozpor s veřejným pořádkem, vycházel Nejvyšší správní soud pouze z obsahu správního spisu, z něhož zjistil, že na straně stěžovatele jsou dány konkrétní okolnosti, které svědčí o tom, že jeho další setrvání na území České republiky by mohlo ohrozit jiný důležitý veřejný zájem.

[12] Stěžovatel totiž byl dvakrát odsouzen za různé trestné činy. Rozsudkem Okresního soudu v Tachově ze dne 14. 11. 2012, č. j. 2 T 81/2012 – 79, byl shledán vinným spácháním pokusu přečinu ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „trestní zákoník“), a § 146 odst. 1 trestního zákoníku v jednočinném souběhu s přečinem výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku a odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání osmi měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu v trvání jednoho roku. Tento trest však byl prominut rozhodnutím prezidenta republiky ze dne 1. 1. 2013, č. 1/2013 Sb. V důsledku citovaného rozhodnutí se též na stěžovatele hledí, jako by nebyl odsouzen. Dále byl stěžovatel rozsudkem Okresního soudu v Tachově ze dne 24. 11. 2015, č. j. 8 T 46/2015 – 2104, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 3. 2016, č. j. 8 To 48/2016 – 2223, pravomocně odsouzen za spáchání pokračujícího zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání

s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. c) trestního zákoníku.

[13] K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, když dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu brožící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného vykladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu brožícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS).“

[14] V posuzovaném případě vzal soud za rozhodující, že si stěžovatel vybudoval intenzivní rodinné vazby na území České republiky s družkou a nezletilou dcerou, o kterou pečuje, přičemž obě tyto ženy mají zdravotní potíže. Pro přijetí dočasného opatření v podobě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti na přechodnou dobu do konečného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu je třeba vzít v úvahu míru rodinných vazeb stěžovatele na území České republiky. Obava z ohrožení veřejného zájmu na předcházení závažné trestné činnosti v případě prvně spáchaného trestného činu (pokus o ublížení na zdraví a výtržnictví) není v daném případě namístě. Aniž by zdejší soud zamýšlel zlehčovat závažnost stěžovatelova přechodu, nedomnívá se, že by jeho spáchaní mělo vypovídat o tom, že by představoval riziko pro veřejný pořádek. Jednalo se totiž o vypjatou situaci v herně, ve které byl stěžovatel hostem, a stěžovatel při ní nikoho nezranil. Zdejšímu soudu není známo, že by se obdobného jednání dopustil znovu. V případě druhého trestného činu, tj. zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, je potenciální obava z ohrožení veřejného zájmu zmírněna skutečnostmi, které zohlednily již Okresní soud v Tachově a Krajský soud v Plzni, když stěžovateli uložily trest v jedné osmině zákonné trestní sazby – stěžovatel před spáchaním trestného činu vedl řádný život, bylo na něj třeba hledět jako na netrestaného, při prodeji drog nevyvíjel aktivitu, naopak je prodával pouze těm, kteří ho sami kontaktovali, a s konzumací drog tak již měli zkušenosti a byli by schopni si je opatřit od jiných osob. Rovněž nelze opomenout, že se stěžovatel minimálně ve vazební věznici, kde strávil více než rok, choval řádně, jak je uvedeno ve výše citovaném rozsudku Krajského soudu v Plzni č. j. 8 To 48/2016 – 2223. Stěžovatelem spáchané trestné činy jsou navíc zcela odlišné, není mezi nimi žádná souvislost a bez dalšího nelze předpokládat, že by se trestné činnosti měl dopustit znovu.

[15] Vzhledem k uvedeným skutečnostem Nejvyšší správní soud shledal, že riziko narušení veřejného zájmu na ochraně veřejného pořádku, resp. na předcházení závažné trestné činnosti, které je spojeno s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti, v předmětném případě není natolik vysoké, aby převýšilo zájem na ochraně rodinného života stěžovatele.

[16] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Vzhledem k tomu, že krajský soud přiznal žalobě stěžovatele proti napadenému rozhodnutí žalované odkladný účinek usnesením ze dne 20. 3. 2019, č. j. 57 A 20/2019 - 41, postačí v daném případě, že se přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti právní účinky přezkoumávaného rozsudku krajského soudu, neboť tím se fakticky dočasně obnovuje odkladný účinek žaloby proti napadenému rozhodnutí žalované. To znamená, že až do skončení řízení o kasační stížnosti jsou pozastaveny účinky rozhodnutí žalované a obnoví se tak oprávnění stěžovatele pobývat na území České republiky podle § 87y zákona o pobytu cizinců.

pokračování

[17] V této souvislosti však Nejvyšší správní soud považuje za nezbytné zdůraznit, že rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je pouze dočasné povahy a nijak nepředjímá rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 19. listopadu 2020

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu